

Instytut Pamięci Narodowej - Gdańsk

<https://gdansk.ipn.gov.pl/pl2/aktualnosci/17991,Otwarcie-wystawy-Przeciwko-kilku-myslom-co-nie-nowe-Procesy-krajowcow-za-kontakt.html>
27.04.2024, 09:39

Otwarcie wystawy „«Przeciwko kilku myślom... co nie nowe!» Procesy krajowców za kontakty z paryską «Kulturą»” - Paryż, 22 stycznia 2013

Credo paryskiej „Kultury”

Jesteśmy zdania, że osłabnięcie więzi łączącej Polskę z Zachodem wynika nie tylko z faktu, że po drugiej wojnie światowej Polska znalazła się politycznie w sowieckiej sferze wpływów i interesów. Powodów należy doszukiwać się głębiej – w zjawisku ciężkiego kryzysu, jaki przeżywa dziś cała kultura europejska. [...]

KULTURA znalazłszy się w samym sercu europejskich dążeń do odrodzenia kulturalnego, pragnie wykorzystać ten przywilej w kierunku ponownego związania z nim polskiego ruchu umysłowego w kraju i na emigracji. Nie wydaje nam się bowiem słusznym przekonanie, że pomiędzy krajem i emigracją powstała przepaść nie do zasypania. Przerzucanie pomostu pomiędzy nami, którzyśmy wybrali świadomie emigrację polityczną, jest tylko kwestią taktu, zdrowego rozsądku i uczciwego podziału ról. Nie przyczyni się doń jednak nigdy bezwiedne często i nieświadome rozłupywanie kultury polskiej na kulturę „krajową” i kulturę „emigracyjną”. Nie ma dwóch kultur polskich, są tylko uczeni, pisarze i artyści polscy, którzy pracują dla jednej i tej samej kultury polskiej w miarę swych sił, umiejętności i możliwości.

KULTURA pragnie wykorzystać swoją wolność od ucisku i skrępowania politycznego nie po to, żeby służyć ghettu polskiemu na emigracji, ale po to żeby przełamać jego izolację zarówno w stosunku do Europy, jak i w stosunku do kraju.

KULTURA pragnie wypełnić tę lukę, jaką w twórczości uczonych, pisarzy i artystów w Polsce wytworzył stan politycznego odcięcia od procesów i przeobrażeń duchowych na zachodzie Europy.

Zespół
„Kultura” 1947 nr 2-3

22 stycznia br. (we wtorek) w Lycée-Collège Montaigne w Paryżu (17, Rue Auguste Comte) o godz. 16.00 zostanie uroczystie otwarta przez Konsul RP Agnieszkę Kucińską wystawa [„Przeciwko kilku myślom... co nie nowe!» Procesy krajowców za kontakty z paryską «Kulturą»](#), przygotowana przez

IPN.

Miejsce ekspozycji wystawy nie zostało wybrane przypadkowo – we wspomnianej szkole od ośmiu lat działa sekcja polska. Dzięki prezentacji wystawy (którą w placówce będzie można zwiedzać do 26 stycznia) dla młodzieży uczącej się jęz. polskiego zostaną przeprowadzone specjalne zajęcia tematyczne.

Wystawa została po raz pierwszy zaprezentowana sześć lat temu w Warszawie, w ramach obchodów Roku Jerzego Giedroycia. Jej autorami są historycy z pionu edukacyjno-naukowego gdańskiego oddziału IPN oraz Biura Edukacji Publicznej IPN w Warszawie. Wystawa ukazuje najważniejsze procesy Polaków w kraju za współpracę z Jerzym Giedroyciem i paryską „Kulturą”, które miały miejsce za rządów Władysława Gomułki.

Jej celem było zaprezentowanie oddziaływania paryskiej „Kultury” na Kraj wolnym słowem, co stało się jednym z podstawowych założeń linii politycznej Giedroycia i zespołu Instytutu Literackiego w Maisons-Laffitte. Postawy tej części powojennego uchodźstwa, dla której istotne były kontakty krajowe, z punktu widzenia władz PRL stanowiły zagrożenie dla systemu komunistycznego w Polsce i stąd przeciwko paryskiej „Kulturze” skierowano aparat bezpieczeństwa.

Zapraszamy!